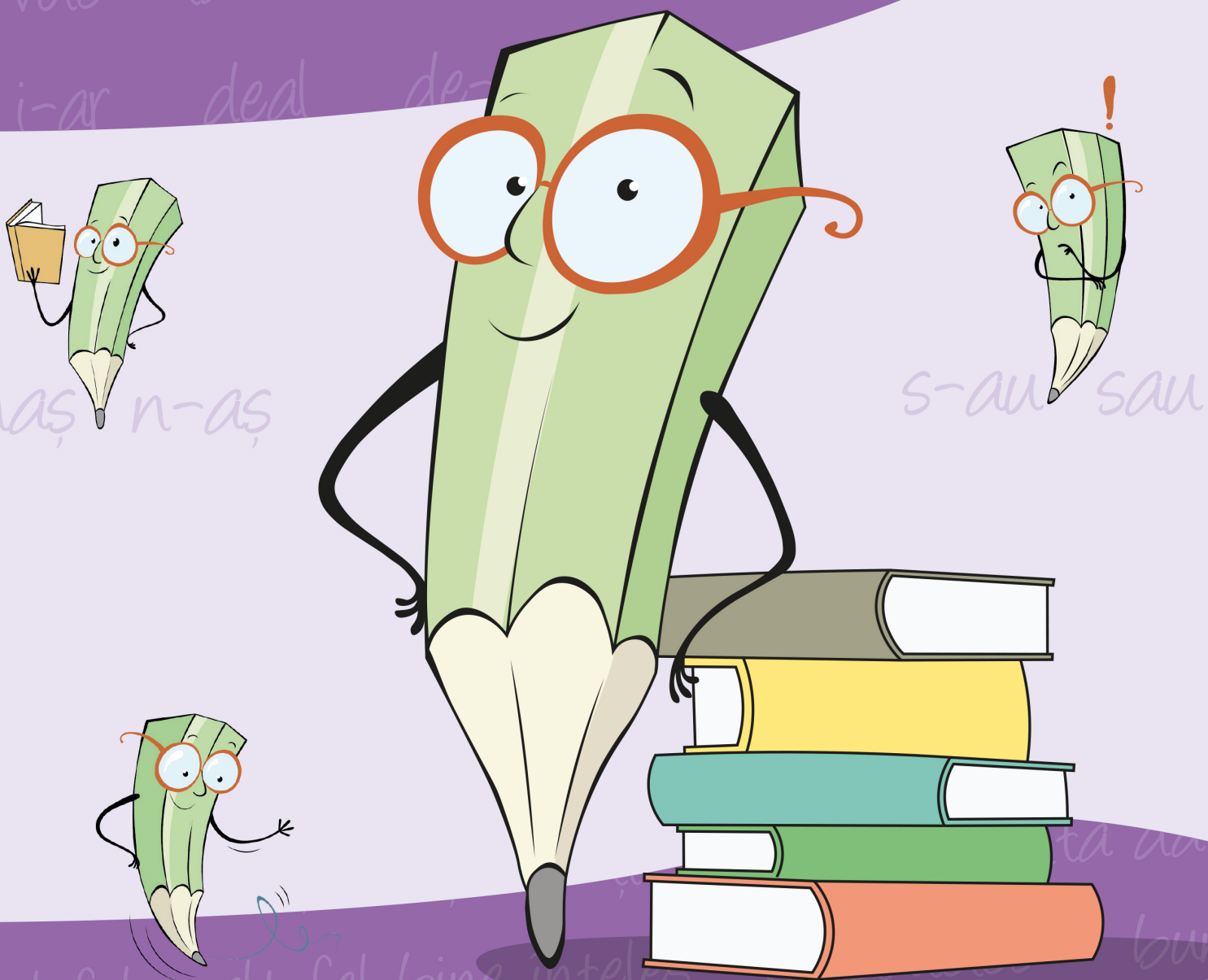

Manuela Dinescu

Să descifrăm tainele
ORTOGRAMELOR

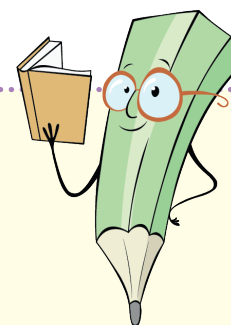
Cuprins

Cratima.....	5	„demult” și „de mult”	41
Ortografele		„dintr-o” și „dintr-un”; „într-o” și „într-un”; „printr-o” și „printr-un”	42
„ai” și „a-i”; „al” și „a-l”; „ați” și „a-ți”; „ași” și „a-și”	6	„ia” și „i-a”	44
„altădată” și „altă dată”	9	„iar” și „i-ar”	45
„altfel” și „alt fel”	11	„iau” și „i-au”	47
„aceea” și „aceia”	12	„întruna” și „într-una”	48
„aceeași” și „aceiași”	14	„la” și „l-a”	50
„bai” și „ba-i”; „bal” și „ba-l”; „bunăstare” și „bună stare”; „bunăvoie” și „bună voie”;		„laș” și „l-aș”	52
„bineînțeles” și „bine înțeles”	16	„lați” și „l -ați”; „l-am”; „l-ai”; „l-au”	53
„bunăstare” și „bună stare”	17	„mai” și „m-ai”	55
„bunăvoie” și „bună voie”	19	„mia” și „mi-a”	57
„bineînțeles” și „bine înțeles”	20	„mie” și „mi-e”	58
„ca” și „c-a”	22	„moi” și „m-oi”; „mor” și „m-or”;	
„cai” și „c-ai”	23	„miau” și „mi-au”	60
„căi” și „că-i”	25	„nai” și „n-ai”	62
„cale” și „c-ale”; „cam” și „c-am”	27	„nea” și „ne-a”	63
„car” și „c-ar”	29	„neam” și „ne-am”	65
„caș” și „c-aș”	31	„noi” și „n-oi”	66
„cea” și „ce-a”; „cel” și „ce-l”	32	„numai” și „nu mai”	68
„cei” și „ce-i”; „ceai” și „ce-ai”	34	„sa” și „s-a”	70
„deal” și „de-al”	36	„sau” și „s-au”	72
„după” și „de pe”	38	„săi” și „să-i”	73
„decât” și „de cât”	39	„va” și „v-a”	75
		„var” și „v-ar”	76
		Teste finale.....	78

Ortogramele „ai” și „a-i”; „al” și „a-l”; „ați” și „a-ți”; „ași” și „a-și”

CITEȘTE, OBSERVĂ ȘI REȚINE!

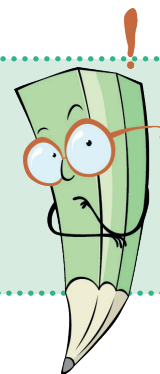

- **Ai** mei au sosit devreme acasă.
(**ai** - pronume semiindependent; ține locul substantivului părinții)
- Pantofii cei noi sunt **ai** Mirunei.
(**ai** - articol posesiv genitival)
- **Ai** terminat de citit cartea?
(**ai** - verb auxiliar; „a avea” ajută la formarea perfectului compus)
- **Ai**, ce peisaj minunat!
(**ai** - interjecție exclamativă)
- Era pregătită pentru **a-i** da o explicație.
(**a** - prepoziție specifică infinitivului; **-i** - pronume personal)
- **Al** nostru este pasionat de lectură.
(**al** - pronume semiindependent; ține locul substantivului copilul)
- La concursul de alergare a ieșit **al** doilea.
(**al** - element constitutiv al numeralului ordinal)
- De la o vreme bătrâna prinse **a-l** îndrăgi.
(**a** - prepoziție specifică infinitivului; **-l** - pronume)
- Am aflat că **ați** fost în excursie.
(**ați** - verb auxiliar; ajută la formarea perfectului compus)

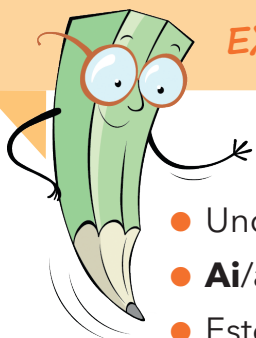
- Nu vreau **a-ți** strica buna dispoziție cu o veste rea.
(**a** - prepoziția specifică infinitivului; **ți** - pronume)
- Credea că are mulți **ași** în mânecă.
(**ași** - substantiv comun, însemnând cărți de joc)
- Dorește **a-și** împlini visul.
(**a** - prepoziție specifică infinitivului; **și** - pronume reflexiv)

REȚINE!

Grupurile de cuvinte **a-i**, **a-l**, **a-ți** și **a-și** se scriu întotdeauna cu cratimă atunci când cuvântul **a** - care este prepoziția specifică modului infinitiv - se află lângă un pronume cu care se pronunță împreună.

EXERSEAZĂ!

Alege forma corectă.

- Unde **a-i/ai** plecat, vecină?
- **Ai/a-i** carte, **a-i/ai** parte.
- Este bine **a-i/ai** oferi unui prieten ajutorul la nevoie.
- Ochelarii aceștia sunt **ai/a-i** tăi?
- Își continuă plimbarea fără **a-i/ai** răspunde.
- Intenționează **al/a-l** întrece.
- **Al/a-l** treilea ied a fost ascultător.
- **A-l/al** nostru este foarte ordonat.
- Nu este **al/a-l** meu acest stilou.
- Nu mă lasă inima **a-l/al** certa.
- **Ați/a-ți** primit felicitări pentru cântecul interpretat?
- Este bine **a-ți/ați** asculta părinții.
- **Ați/a-ți** împrumutat multe cărți de la bibliotecă?
- Este omenesc **ați/a-ți** ajuta semenii la nevoie.
- Era hotărât **a-și/ ași** termina temele.
- Crezi că are mulți **ași/a-și** în mânecă?

2. Transformă, după model.

● a spune - **a-i spune**

● a mulțumi - .....

● a face cunoscut - .....

● a citi - .....

● a face cunoscut - .....

3. Completează, după model și alcătuiște propoziții.

● **Ai citit.** ● **Ai patine.**

a. Ai .....
Ai .....
Ai .....
Ai .....
Ai .....

b. Ai .....
Ai .....
Ai .....
Ai .....
Ai .....

VERIFICĂ-TE!

1. Construiște enunțuri cu următoarele cuvinte.

● ai mei; ai tăi; ai lui; al tău; al său; al ei.

2. Explică înțelesul expresiilor.

● a-l duce cu vorba;

● a-i plesni obrazul de rușine.

3. Încercuiește varianta corectă.

● Pentru ..... salva, mama lui și-ar fi dat și viața.

● ..... vrea să veniți împreună cu noi?

● Când doi se ceartă, ... treilea câștigă.

● Rostul învățaturii ..... să-l vezi, doar atunci când ..... să crești.

al
ați
al
ai

a-l
a-ți
a-l
a-i

